

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van oorlogsmonument te Zele

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR, INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, l, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011 en 9 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 september 2010 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen oorlogsmonument te Zele;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen op datum van 18 augustus 2011, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 6 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Oorlogsmonument WO I en WO II voor de gesneuvelden en burgerlijke slachtoffers van Zele, gelegen te

Zele (Zele), Koningin Astridplein z. nr. ;

bekend ten kadaster:

Zele, 1ste afdeling, sectie A, perceelnummer zonder, deel van openbaar domein, met inbegrip van het ovaalvormig perk, zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Artistieke waarde:

Imposant en sterk architecturaal gedenkteken opgebouwd rond een driedelige granieten sokkel met aan de voorzijde het opschrift "AAN ONZE HELDEN /1914-1918" en aan de achterzijde het opschrift "AAN ONZE / MARTELAREN".

Sterk symboliserende en geladen beeldentaal uitgedrukt door het levensgrote bronzen beeld van de vredesmaagd of engel met lauwerkrans en met het zwaard der overwinning in de linkerhand en in de rechterhand een olijftak, symbool van de vrede. Aan het voetstuk een fraai figuratief beeld van een stervende soldaat met vaandel en neervallend geweer in de hand. Aan de achterzijde centraal een bronzen reliëf dat de zware arbeid en het lijden van de opgeëisten symboliseert, onderaan gesigneerd "A.D. BEULE".

Symboliek en uitbeelding zijn representatief voor het oeuvre van de Gentse beeldhouwer Aloïs De Beule (1861-1935), die in Zele was geboren. Hij richtte te Gent een eigen atelier in voor religieuze kunst. Belangrijke medewerkers waren Oscar Sinea, Geo Verbanck, Louis Du Bar, Leo Sarteel, Modest Van Hecke, Achille Moortgat en Jules Vits. Aloïs De Beule evolueerde van een neogotische kunst naar een monumentale realistisch expressieve beeldhouwkunst.

In 1948 werd het herdenkingsmonument zijwaarts vergroot door de toevoeging van twee lagerafgeschuinde sokkels, vormelijk aansluitend bij het monument, en waarop de namen van burgerlijke en militaire slachtoffers van WO II, met op de hoeken een bronzen gestrikte lauwerkrans.

Historische waarde:

Oorlogsmonument ter nagedachtenis van de helden en martelaren WO I en WO II van Zele. Opgericht en feestelijk onthuld op 15 juli 1923, met op de sokkel het gemeentewapen en een bronzen reliëf met de voorstelling van de gemeente Zele, aan weerszijde geflankeerd door marmeren panelen met de namen van gesneuvelde soldaten. In 1948 werden op twee arduinen panelen de namen van de burgerlijke en militaire slachtoffers van WO II toegevoegd.

Sociaal-culturele waarde:

Als zijnde de materialisatie van het herdenken van een collectief trauma. Naast de viering van de overwinning wil de beeldengroep ook een boodschap van vrede uitdragen.

De sterke symboliek en lichaamstaal van de levensgrote figuren op een hoog en breed voetstuk, en dit gelegen middenin een ovaalvormig perk, geven aan het monument een sterk beeldbepalend karakter op het plein.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009 en 10 juni 2011. (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010 en 2 augustus 2011)

Brussel,

24 NOV. 2011

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS